



RUTIN LEX SARAH 2011

Rutin för anmälan och handläggning av allvarliga missförhållanden enligt 14 kap. 2 § SoL och SOSFS 2008:10 samt 24 a § LSS och SOSFS 2008:11

”Vaka över att enskilda får god omvårdnad”

Alla som är verksamma inom vård och omsorg har i uppgift att vaka över att enskilda får god omvårdnad/gott stöd och god service och lever under trygga förhållanden – samt att allvarliga missförhållanden anmäls.

I 14 kap. 2 § SoL, (Lex Sarah) står följande: ”Var och en som är verksam inom omsorger om äldre personer eller personer med funktionshinder skall vaka över att dessa får god omvårdnad och lever under trygga förhållanden. Den som uppmärksammar eller får kännedom om ett allvarligt missförhållande i omsorgerna om någon enskild skall genast anmäla detta till verksamhetsansvarig. Om inte missförhållandet avhjälps utan dröjsmål skall verksamhetsansvarig anmäla förhållandet till tillsynsmyndigheten. Anmälningsskyldigheten gäller också den som handlägger ärendet enligt denna lag”. **I SOSF 2008:10 klargörs tillämpningen.**

I 24 a § LSS, står följande: ”Var och en som fullgör uppgifter enligt denna lag skall vaka över att de personer som får insatser enligt lagen får gott stöd och god service och lever under trygga förhållanden. Den som uppmärksammar eller får kännedom om ett allvarligt missförhållande som rör en enskild som får insats enligt denna lag skall genast anmäla detta till verksamhetsansvarig. Om inte missförhållandet avhjälps utan dröjsmål, skall verksamhetsansvarig anmäla förhållandet till tillsynsmyndigheten. **I SOSFS 2008:11 klargörs tillämpningen.**

Vem ska anmäla?

- Var och en som arbetar inom omsorger om äldre eller personer med funktionshinder ska se till att alla får god och trygg omvårdnad. Om du uppmärksammar eller hör talas om allvarliga missförhållanden i omsorgerna ska du genast anmäla detta. Även om du bara misstänker missförhållande, försummelse eller bristande omvårdnad har du skyldighet att anmäla.
- Du har samma ansvar att anmäla om du är anställd, studerande, uppdragstagare, praktikant, organiserad frivilligarbetare eller motsvarande eller deltar i arbetsmarknadspolitiska åtgärder.
- Samma ansvar gäller för dig som arbetar i verksamheter som kommunen slutit avtal med.

Exempel på allvarliga missförhållanden som ska anmälas

Med allvarliga missförhållande avses:

- Övergrepp och brister i omsorgerna som utgör ett hot mot eller har medfört allvarliga konsekvenser för enskildas liv, personliga säkerhet eller fysiska eller psykiska hälsa. Detta avser såväl aktiva handlingar som försummelser.
- Ett bemötande av äldre och funktionshindrade som klart avviker från grundläggande krav på respekt för självbestämmande, integritet, trygghet och värdighet.
- Återkommande brister i omsorgerna, som t ex beror på bristande arbetsrutiner. Dessa brister kan sammantaget utgöra allvarliga missförhållanden även om bristerna var för sig inte kan anses vara det.

Övergrepp kan till exempel vara:

- Fysiska (t ex slag, nypningar och hårda tag)
- Psykiska (t ex hot, bestraffning, trakasserier, skrämnel och kränkningar)
- Sexuella
- Ekonomiska (t ex stöld av pengar eller ägodelar, utpressning och förskingring)

Brister i omsorgen kan till exempel röra:

- Personlig hygien
- Mathållning
- Tand- och munhygien
- Brister i den tillsyn som den enskilde får

Vem ska anmälan göras till?

All personal som får kännedom om missförhållande anmäler detta samma dag till verksamhetsansvarig på Care Allomsorg (Ulla Johansson, telefon 08-658 64 00). Vid en händelse som bedöms vara ett allvarligt missförhållande är verksamhetsansvarig ansvarig för att utföra en utredning, undersöka och rapportera vidare till socialnämnd.